

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. XXIII. De alio efficaciorum mediorum genere, ad humilitatem parandam, quod est eiusdem exercitio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

sed placerem. Ille procul dubio (ait) me fortunatior erat non solum quod ille hilaris, ego sollicitus eram, quod mihi maximo erat dolori; verum etiam quod ille bonis medijs vinum parauerat, ego vero mentiendo vendebam vanam gloriam.

CAPVT XXIII.

De alio efficaciorum mediiorum genere, ad humilitatem parandam, quod est eiusdem exercitio.

De primo mediiorum genere diximus, quæ solent assignari ad virtutem parandam; quæ sunt tam diuinæ quam humanæ rationes & considerationes. Verum tam ad vitium illud superbæ propendemus, quod in cordibus nostris radices egerit illud serpentis: *Eritis sicut* *Dij*: ex primorum parentum genio, vt quantæcunq; considerationes assignentur, non tamen sufficiant, vt è nobis propullent hocce fumos existimationis & honoris. Viderur nobis hic accidere, quod ijs, qui timore capti sunt, quibus quantæcunq; rationes adfers, quibus illis persuadere conaris, nihil esse, quod timeandum sit; respondent: fac le intelligo vera esse, quæ dicis, & vellem, tamen ipse mihi persuadere non possum, metuendum nil esse. Eodem modo & aliqui dicunt: Scio omnes has rationes, à te propositas, de hominum opinione & existimatione veras esse, & ostendere nihil aliud nisi quid venti & vanitatis esse; tamen adduci non possum, quin illa magni faciam. Vellem quidem, tamen videntur hæc etiam me nolentem ad se trahere, & perturbare. Vt ergo rationes & considerationes non sufficiunt, vt timido eximatur metus, nisi simul illi adferamus remedia facti, dicentes, vt ad sit & tangat illa, quæ illi phantasmata & terribilissima videntur, & vt nocte accedat loca tenebrosa & solitaria, vt re ipsa probet & videat nihil esse, sed omnia fuisse imagina-

tionem & apprehensionem, & sic omnem timorem excutiat & perdat. Sic etiam vt perdatur opinio & mundi existimatio, & illa contemnatur; dicunt Sancti, orationes & considerationes non sufficere, sed necessarium esse operum medium, & humilitatis exercitium, idq; præcipuum & efficacissimum esse remedium, quod nostra parte adferri possit, ad virtutem hanc sibi parandam.

S. Basilius dicit: Vt artes & scientiæ exercitio parantur; sic & virtutes morales. Vt quis bonus sit musicus, aut operarius mechanicus, vel Rhetor, vel Philosophus; necesse vt se in ijsdem exercent, hacque ratione talis euadet. Similiter ad humilitatis, aliarumque virtutum moralium habitum acquirendum, necesse nos earum acibus exerceri, sicque illas parabimus. Et si quis dixerit, ad possessiones & affectiones animæ componendas & moderandas, & virtutes allequendas sufficere rationes & considerationes, monita & documenta S. Scripturæ & Sanctorum; illum falli, dicit S. Basilius: *Is similitur facit vt si quis disceret adificare, nec vnquam tamen adificaret, & excudere, quæ didicisset, ea in actum nunquam educeret, sed contentus esset audire artis documenta & monita; certum est huiusmodi nunquam fabrum fore. Simili modo nec humilitatem, nec alias virtutes allequetur, qui se in ijsdem non exercuerit. Ad cuius confirmationem adferunt illud Apostoli sancti Pauli: Non enim auditores* *Legis iusti sunt apud Deum, sed factores Legis iustificabuntur.* Ad hoc non sufficit multas rationes & documenta audire, sed necesse opere complere, & plus hic vitium habet praxis & exercitium, quam omnis Theoria, quæ excogitari potest. Et licet verum sit, omnem virtutem & bonum Dei manu prouenire, & vires nostras ad hoc non esse pares; tamen idem Dominus nobis ea sic vult largiri, vt nos operando cum eius gratia concurramus.

Sanctus Augustinus in illa Christi verba: *Si ergo ego laui pedes vestros Dominus*

Basil. in reg. fusum dispns.

7. didicisset, ea in actum nunquam educeret,

sed contentus esset audire artis documenta & monita;

certum est huiusmodi nunquam fabrum fore.

Simili modo nec humilitatem, nec alias virtutes allequetur,

qui se in ijsdem non exercuerit.

Ad cuius confirmationem adferunt illud Apostoli sancti Pauli:

Non enim auditores

Legis iusti sunt apud Deum, sed factores Legis iustificabuntur.

Ad hoc non sufficit multas rationes & documenta audire,

sed necesse opere complere, & plus hic vitium habet praxis & exercitium,

quam omnis Theoria, quæ excogitari potest.

Et licet verum sit, omnem virtutem & bonum Dei manu prouenire, & vires nostras ad hoc non esse pares; tamen idem Dominus nobis ea sic vult largiri,

vt nos operando cum eius gratia concurramus.

Aug. tr. 58. super Ioan. Ioan. 13. 14.

Christus exemplo suo nos instituit.
 Et magister, & vos debetis alter alter us pedes lauare. Dicit hoc esse, quod Christus Seruator noster nos hoc exemplo pedes discipulorum lauando docere voluit: Hoc est, beate Patre, quod nesciebas, quando fieri non sinebas, hoc tibi postea sciendum pramissit, ecce ipsum est postea. Idque est, si humilitatem assequi optamus, actibus humilitatis exterioribus nos exerceamus. Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciat. Didicimus, Fratres, humilitatem ab excelsis, faciamus inuicem humiles, quod humiliter fecit excelsus. Quandoquidem Summus & Omnipotens se humiliavit, quandoquidem Dei Filius se abiecit, & humilibus & abiectis ministerijs occupatus est, lauando discipulorum pedes, & Matri & sancto Ioseph seruiendo, & ijs se subiuciendo & obediendo in omnibus, quæ mandabat; ab illo discamus, & abiectis & humilibus officijs nos exerceamus, hocque modo humilitatem assequemur.

Illud ipsum est, quod dicit sanctus Bern. epi. 87. Bernardus: *Humiliatio via est ad humilitatem, sicut patientia ad pacem, sicut lectio ad scientiam. Si virtutem appetis humilitatis, viam non refugas humiliatiõis; nam si non potes humiliari, non poteris ad humilitatem prouehi.* Sanctus Augustinus recte probat, & rationem dat, ob quam hoc exterioris humiliationis exercitium iuuat, & tanti momenti esse, & tam necessarium ad veram cordis humilitatem consequendam. *Cum enim ad fratris pedes inclinatur corpus, & in corde ipso vel excitatur, vel si iam inerat, confirmatur ipsius humiliatiõis affectus.*

Tam sibi vniuntur & coniunguntur exterior & interior ille homo, alterque ab altero sic dependet, vt dum corpus humiliatur & deijcitur, intus excitatur humilitas. Nescio quid in se habeat, quod me ante fratrem humiliem, & quod ipsius pedes osculet: nescio quid in se habeat pauper & vilis vestitus, & abiectum & humile officium, nisi quod humilitatem in corde generet & nutriat,

sique ibi illa sit, eam foueat & auget. Hocque responderet sanctus Dorotheus huic quæstioni, qua ratione possit humilitatem animæ consequi abiecto & vili vestitu, qui in corpore est: certum enim esse ait, quod à corpore in animam deriuetur bona vel mala dispositio. Ideoque videre est, aliam animæ esse dispositionem, dum sanum est corpus, aliam, dum ægram est, aliam, dum saturum, aliam, dum famelicum est.

Eodem ergo modo alium affectum induit anima, dum homo throno, vel pretiosis phaleris ornato equo insidet, alium, dum in terra vel asino sedet, aliumque affectum & dispositionem habet, dum se pretiosis vestibus ornat, alium vero, dum se paupere & vili veste regit.

Sanctus Basilius idem recte etiam aduertit, dum ait, quod vt hominibus mundanis bonus & illustris vestitus cor extollit, & in ijs gignit superbix & vanitatis fumum, & propriam existimationem: sic & in Religiosis & Dei famulis pauper & humilis vestis humilitatis affectum in corde excitat, & gignit proprium contemptum, & videtur hominem contemptibilem reddere.

Et addit idem Sanctus, quod sicut mundani homines vestes bonas & illustres appetunt, vt iisdem magni fiant & æstimentur, eodem modo famuli Dei, & vere humiles vilem & pauperem vestem appetunt, vt per eandem contentantur, & ab hominibus minoris fiant, & quod hic sibi videntur magnum remedium inuenire, vt in vera humilitate conferuentur, & progrediantur.

Inter omnes exteriores humiliatiões illa de paupere & vili veste vel præcipua est, ideoque tam apud vere humiles in vsu. De Patre Francisco Xauerio libro 6. capite 7. eius vite, legitur, quod semper paupere veste vteretur, vt humilitatem conferuaret, timens ne bona cum veste aliqua se existimatio, vel præsumptio miseret & accederet, vt contingere solet.

Ex

Ex altera ratione videre erit, ad humilitatem cordis, aut aliam quam interiorum virtutum parandam multum professe eiusdem virtutis exercitium, hoc enim voluntas magis, quam desiderijs mouetur, præfens enim obiectum & visibile est, quod magis mouet, quam absens: vt quod oculis videmus, magis mouet, quam quod audimus. Vnde vulgo dicitur, id cor non mouere, quod oculi non vident.

Eodem modo exterius, quod in actum deducitur, magis voluntatem mouet, quod obiectum præfens sit, quam desideria & apprehensiones exteriores, quarum obiectum præfens non est, sed solum in imaginatione & apprehensione. Maiorem patientiæ virtutem in anima procreabit vna iniuria voluntarie & benetolerata, quam quatuor in desiderio & sine opere: & maiorem humilitatis virtutem in mente gignet vnus dies in vili & humili officio transactus, & vestitu humili & lacero indutus, quam multi dies solis desiderijs traducti.

Quotidie experimur, aliquem repugnantiam sentire, dum primo die mortificationem aliquam ordinariam exercet, si vero altero die id fiat, nullam videre difficultatem, quamuis antea sæpius id desiderarit, quod tamen non sufficiebat, vt difficultatem illam superaret.

Hinc est, quod Societas aliquibus publicis mortificationibus vtatur, quas apud Sanctos legimus in vsu fuisse. Si enim quis semel quid horum faciat, seipsum ad alia superat, quæ antea ipsi difficilia factu erant.

His accedit, quod Theologi dicunt, actum interiorem, exteriori actu accedente, communiter fieri intensiorem & efficaciorum. Sic vt si quis se in obiectis & humilibus exercent, multum vndique proficit ad humilitatis virtutem parandam.

Quia vero iisdem medijs & causis virtus conseruatur & augetur, quibus acquiritur, & quia exterius exercitium ne-

cessarium est ad humilitatis virtutem acquirendam; ideo & necessarium est ad conseruandam & augendam. Ex quo sequitur, multum ad omnes hoc exercitium pertinere, non solum incipientes, sed & progredientes, & eos, qui multum profecerunt; vt diximus, dum de mortificatione ageremus. Ideoque Patet noster omnibus id multum commendat: *Magnopere confert, deuote, quoad fieri poterit, ea munera obire, in quibus magis exercetur humilitas & charitas.* Alio loco dicit: Anteuertere oportet tentationes, adhibitis earum contrarijs, vt cum quis animaduertitur ad superbiam esse propensus, exerceri is debet in rebus abiectioribus, quæ ad humiliandum ipsum vtilis futuræ videantur, & sic de prauis alijs animæ propensionibus. Et alibi: Quod ad abiecta & humilia officia attinet, prompte illa suscipienda sunt, in quibus maiorem repugnantiam inuenit, si illi iniunctum sit, vt illa faciat.

Ideoque dico, duo hæc, humilitatem & humiliationem sibi mutuo auxilio esse debere, & ex interiore humilitate, quæ est seipsum contemnere & parui facere, & ab alijs desiderare parui fieri, nasci exteriorum humiliationem, vt talis se homo exterius demonstrat, vt se intus æstimat.

Dico, vt se humilis interius & in proprijs oculis contemnit, & omni honore indignum reputat; talis & exterior agendi modus esse debet, & opera exteriora, quæ facit: sic in actionibus noscitur interior humilitas, quæ in corde est: Elige vltimum locum, vt dicit Christus Seruator noster, non dedigneris cum paruulis & abiectis agere, letare officijs humilibus: & eadem exterior humiliatio, quæ ex interiore nascitur, fontem suum, vnde deriuatur, ex crescere faciet.

Tract. I. c. 18.

3. p. conf. c. 1. §. 13. & 12. reg. 12. & 19. summary.

C. 4. exam §. 28. regul. 13. summary.